

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

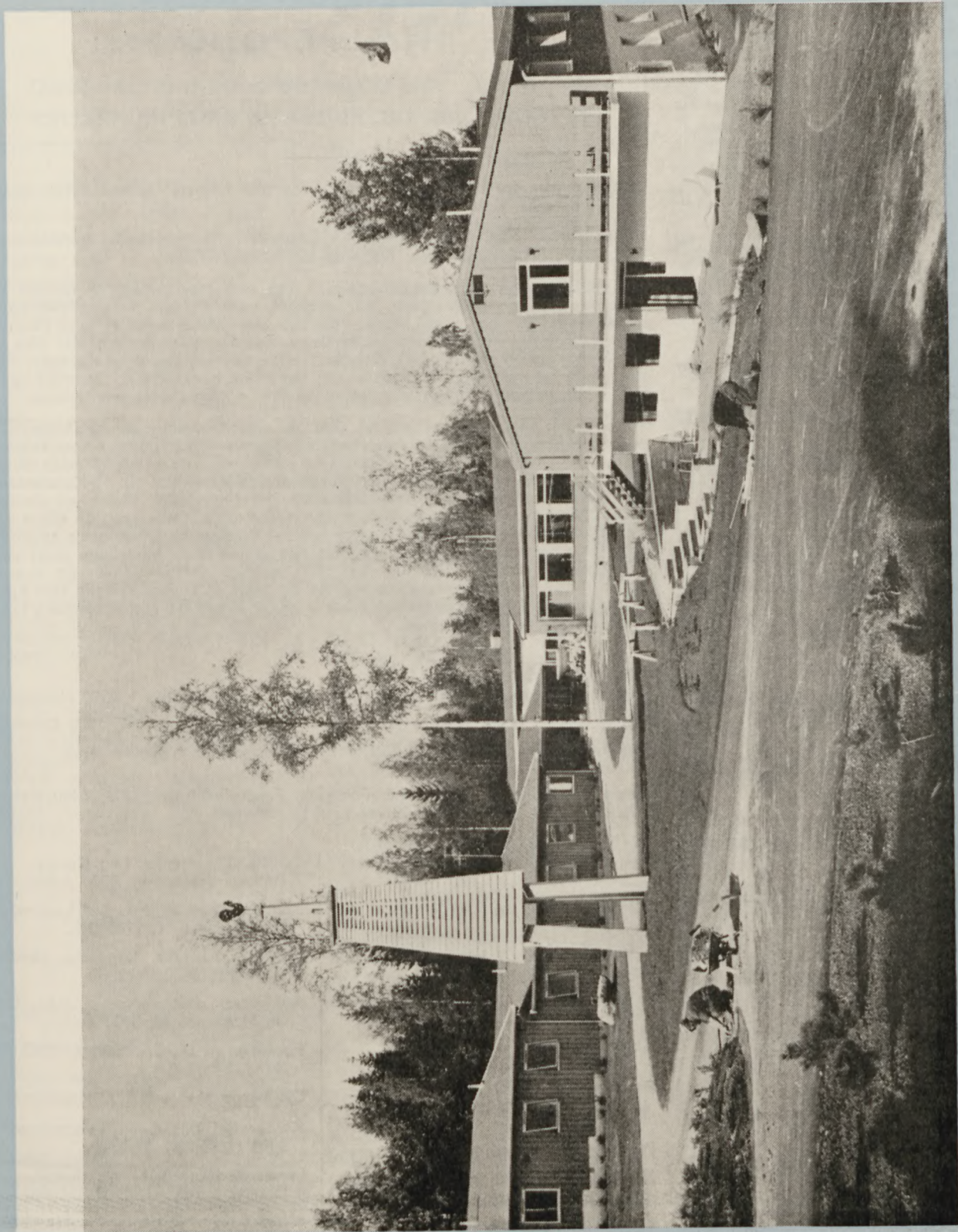
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nr. 6
1. dec.
1969

Krigsinvalidehjemmet i Bæreia ved Kongsvinger ser nu sådan ud efter indvielsen af udvidelsen, der fandt sted den 24. september under overværelse af den norske konge og kronprinsen.

De erhvervshæmmede

KØBENHAVNS AFDELINGEN

Formand: Alberti Hansen, Arildsgård 41, 2700 Brønshøj. Tlf. Bella 3162.

Næstformand: Aksel Andersen, Camilla Nielsensvej 28, 2000 København F. Tlf. 71 19 79.

Kasserer Oscar Hefsty Jensen, Hillerød-gade 40, 2200 København N. Tlf. 34 80 91.

Sekretær: Kaj Wadsbach Petersen, Guldbergshave 29, 1., 2200 København N.

Bestyrelsesmedlemmer:

Hemming Theisen, St. Strandstræde 10, 1255 København. Tlf. PA 8717.

Adolf Hansen, Kjeldgårdsvej 24, 4., 2500 Valby. Tlf. VA 8876.

Arne Hedegård Rasmussen, Bredegrund 19, 2300 København S.

Arne Snedeveg Jensen, Sønder Boulevard 132, st. tv., 1720 København V. Tlf. 21 50 43.

Leon Petersen, Hedemarks Vænge 75 A. 2620 Albertslund, tlf. 64 46 35.

Alfred Senn, Rylemosen 11, 2., 2600 Glostrup, tlf. 45 02 60.

Æresmedlem Svend Wagner.

ARHUS AFDELING.

Formand: Alfred Bertelsen, Trøjborg-vej 76, 8200 Århus N. Tlf. (06) 16 63 18.

Næstformand: Holger Nielsen, Fuglsangsallé 105.

Kasserer: Petro Hansen, Illerupvej 13.

Sekretær: Anna Strunge, Otto Rudsgade 39.

Bestyrelsesmedlem R. Tue Andersen, Randersvej 75.

ÅLBORG AFDELING.

Formand Frederik Olesen, Odinsgade 16 B, 9000 Ålborg.

Kasserer: Charles Christensen, Lollands-gade 31, 9000 Ålborg.

ESBJERG AFDELING.

Formand: Halvor Thomassen, Torve-gade 159, 6700 Esbjerg.

Sekretær: A. Okholm, Norgesgade 59, 6700 Esbjerg.

Kasserer: Sigfred Jensen, Nørrebrogade 90, 2700 Esbjerg.

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HØJHED PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til formanden, konsul Kaj V. Dahl, 8700 Horsens.

Henvendelser ang. feriehjemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øvet aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tillige med disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. — Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande — og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Vitus Berings Plads 1, 8700 Horsens.

Næstformand: Generalmajor F. B. Larsen, Smakkegårdsvej 57, 2820 Gentofte.

Kasserer Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, 1169 København K.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Skolen 10 54 21. Privat 10 41 28.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skrædermester Jacob Brandt, Ørnevej 63, 2400 NV.

Afd.chef, civilingeniør Mogens Dyre, Gilbækhus, 6430 Gildbro pr. Nordborg.

Overpostbud E. Holger Grome, Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup.

Bankfuldmægtig Olav Holst, Bengtasvej 6, 2900 Hellerup.

Seminarirektor, cand. mag. Paul Holt, Præstevangsvej 35, 8210 Aarhus V.

Direktør G. Jespersen, 7400 Herning.

Arkitekt P. A. Johansen, Bernstorff-lund allé 80, 2920 Charlottenlund.

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3, 5200 Odense V.

Tandteknikermester Leo Kæraa, Banegårdspladsen, 8000 Århus.

Politiassistent S. Julsgård Larsen, Boeslundevej 1, 2700 Brh.

Arkitekt Ove Ch. Lembcke, Brødre-gade 19², 8900 Randers

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft, de Mezasvej 18, 8000 Århus.

Førstelærer P. E. Mahler, 5652 Nr. Søby, Fyn.

Dr. Børge Næsted, 6772 Hviding st.

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8, 9000 Hasseris, Aalborg.

Landsrettsagfører H. Rambusch, Kongensgade 49, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Poul Riis, Præstegården, Herrestrædet, 2400 Slagelse.

Bladet PIGTRAAD

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

Annoncer.

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Grenågade 14, 2100 København Ø. TRia 888 (kontortid 10-12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 55538.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettest og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør: Skoleinspektør Johs. Fosmark. (Medl. af Dansk Fagpressefor-ening), Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Skolen: 10 54 21. Privat: 10 41 28.

TRYKKERI

National-Trykkeriet

INDHOLD

Den nye kansler	103
De hvide busser	105
Med sidste bus ud af Tyskland	107
Fangeforeningerne	111
Dagbogsblade	113
Enigt folketing	119
Bøger	119

Den nye kansler

Willy Brandt blev regeringschef i Vesttyskland, men han hånes stadig for sine emigrantår i Norge.

Kort tid efter, at Willy Brandt den 21. oktober opnåede at blive forbunds-kansler i Vesttyskland, sad jeg en dag i et hyggeligt hjem i Sønderjylland.

Vi havde af og til drøftet dagen og vejen i al fredsommelighed, men hyggen fik en pludselig og brat afbrydelse – for mig faktisk lidt uforståeligt, men det gik sådan til

En af gæsterne havde af hjemmety-skerne flere gange været opstillet på deres lister til offentlige valg, men det havde ikke hidtil skabt problemer, når vi var sammen.

Den pågældende dag gav Schultze – lad os kalde ham sådan – sig til at fortælle om Willy Brandt.

– Han er meget drikfædig, sagde han.

– Hvad ved man rent konkret om det? lød mit spørgsmål.

– Det er noget, man siger, svarede Schultze.

– Hans udseende tyder slet ikke på det, lød mit svar.

– Han har været emigrant, fortsatte Schultze, en rigtig dårlig tysker. Han har været frihedskæmper i Norge, flygtede også til Sverige – en slags landsforræder over for Tyskland. En mand, der lod sit eget folk i stikken i dets sværeste nød og havde det fedt og godt udenlands så længe.

– Da Adolf Hitler overtog magten den 30. januar 1933, bad den unge jurist Kurt Georg Kiesinger om optagelse i nazistpartiet, mens Willy Brandt (han hed ganske vist dengang Herbert Frahm) sammen med andre antinazister demonstrerede for generalstrejke mod nazisterne, indskød jeg.

– Willy Brandt skulle have ført sin kamp i Tyskland, indvendte Schultze.

– Så var han omkommet, skudt, sultet

i fængsel eller pint til døde i kz-lejr – sådan gik det med 3 millioner antinazister i selve Tyskland.

Ved at flygte reddede han sit liv og sin sjæl, og han kunne som en fornyet tysker vende tilbage til et land, der trængte så uendelig meget til folk, der vidste meget om, hvad demokrati er.

★

En dame i selskabet blandede sig nu i samtalen: Vi skal ikke drøfte politik her, sagde hun bebrejdende.

– Vi drøfter heller ikke politik. Vi drøfter anstændighed, svarede jeg og fortsatte:

– Willy Brandt handlede anstændigt ved at forlade det nazistiske Tyskland den 31. marts 1933, og Kurt Kiesinger handlede uanstændigt ved at blive nazi-partimedlem, da Hitler overtog statsmagten den 30. januar 1933.

– Man kunne ikke vide alt det dengang om jødeforfølgelser og koncentrationslejre, indskød Schultze.

– Måske ikke, men efter 1945 har alle rig lejlighed til at skaffe sig nøgtern viden om Tysklands sande ansigt i Hitler-årene 1933–45.

★

Schultze er et familiemenneske. En ellers rar mand. En jovial mand; men den aften, jeg beskriver her, rejste der sig en mur mellem ham og mig.

Det har undret mig meget, og jeg er spændt på at opleve, hvordan Schultze nu tager på tingene næste gang, vi eventuelt mødes. Måske er han blevet mere vred, måske har han besindet sig.

Ja, Schultze er desværre ikke en ener. Han er typen på den tysker, der har vanskeligt ved at gå selvransagens vej.

– Ja, men blev han da vred? spørger De nok.

Han fik så mærkelig travlt med at hilse af, da jeg havde nævnt det med anstændighed.

Johs. Fosmark

Sæby

Fiske-Industri A/S

SÆBY

VÆRN OM NATUREN!

L. L. H.

**Gerlev
Idrætshøjskole**

LEDERUDDANNELSE

Gymnastik - Svømning - Boldspil
Atletik

**MAN HAR IKKE SET SIG FOR,
FØR MAN HAR SET SIG TILBAGE!**

E. B. R. G.

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFONDI!**

GESTEN

De hvide busser

20. april er 25 årsdagen for en enestående bedrift i Danmarkshistorien

Som meddelt i »Pigtraad« nr. 2 bliver der den 19., 20. og 21. april 1970 arrangeret en tur med hvide busser til en mindehøjtidelighed i Neuengamme i anledning af, at det den 20. april er 25 år siden, de sidste norske og danske fanger blev transporteret hjem fra denne lejr.

Busserne vil den 19. april udgå fra – og køre gennem følgende byer:

Tur 1: Århus (hvor blandt andre vore norske venner kommer med) – Skanderborg – Horsens – Vejle – Krusaa.

Tur 2: Varde – Esbjerg – Ribe – Skærbæk – Bredebro – Tønder – Rends – Tinglev – Krusaa.

Tur 3: Odense – Fredericia – Kolding – Christiansfeld – Haderslev – Aabenraa – Krusaa.

Alle busser samles i Krusaa

Der er fra Civilforsvaret stillet en hvid ambulance til rådighed, og denne kan benyttes af syge eller dårligt gående kammerater. Alle busser samles i Krusaa og kører herfra i samlet kortege til Hamborg, hvor der bliver indkvartering og middag. Denne aften vil vi forsøge at få en kendt tysker til at holde foredrag for os.

Den 20. april kører busserne til Neuengamme, hvor mindehøjtideligheden finder sted.

Herefter køres der tilbage til Hamborg, og resten af dagen er fri, så der kan evt. aflægges besøg ved nogle af Hamborgs udekommandoer.

Den 21. april kører busserne fra Hamborg kl. 8.00, og der vil blive kranse- nedlægginger ved mindesmærkerne i Krusaa og Frøslev.

De nordgående busser kører over Møgelkjær, og tur 1 afsluttes ved Neuengamme-monumentet i Århus, således at vore norske venner kan nå båden til Oslo.

Prisen for denne tur bliver kr. 160,00 pr. person, og heri er medregnet: rejse fra og til de nævnte byer, 2 overnatninger i Hamborg – 2 gange morgenmad og 2 gange middag.

Tilmelding kan ske til Hans Bøjlund,

Lykkegaardsvej 50, Kolding, eller Arnold Jensen, Kibæk, og inden 1. februar 1970.

Så snart man er tilmeldt eller har rettet forespørgsel til en af ovennævnte, vil man modtage et udførligt program med alle oplysninger og tidspunkter samt 2 girokort – et til en à conto indbetaling og et til betaling af restbeløbet.

Medhjælperne indbydes også.

Vi forventer stor tilslutning til denne mindetur med de hvide busser. Den bliver naturligvis først og fremmest arrangeret for gamle fanger og deres familie, men også i høj grad for de mange mennesker, der dengang var medvirkende

til at få os levende hjem. Fra Svenska Røda Korset har vi fået at vide, at der vil komme 3 repræsentanter.

Men vi tænker også i samme forbindelse på de mange vognmænd, chauffører, sygeplejersker, medhjælperne, de, der smurte og lavede mad, de, der gjorde rent og redte senge til de nye hold, de, der kom af sig selv og afleverede deres rationeringsmærker, ja kort sagt alle de mennesker, der dengang arbejdede i døgn drift for at hjælpe os, og som vi i dag kun kender en brøkdel af navnene på. –

Såfremt disse mennesker nu er interesseret, vil vi meget gerne have dem med på vor mindetur til Neuengamme, for at de i dag kan se og forstå en lille smule af, hvorfor vi føler, vi skylder dem så stor en tak.

Vi beder derfor venligst alle være medvirkende til, at så mange som muligt bliver informeret om denne tur.

HB + AJ

Politiske fanger dræbt tre uger efter kapitulationen?

Forbundet af demokratiske modstandskæmpere og forfulgte vil undersøge sagen - Ingen samtaler med VVN

Flensborg. Medlemmer af Flensborgkredsen i »Forbundet af demokratiske modstandskæmpere og forfulgte« valgte på generalforsamlingen fornylig Friedrich Kring, Günther Kriews, Veronika Hamann, pastor Herbert Burzik og Harry Kaffke i bestyrelsen. Forinden havde landsformanden Leonhard Schwartz talt om godtgørelseskravene. Sidste ansøgningsfrist er den 31. december 1969.

Den 26. maj 1945 blev der mellem Marineskolen og Flensborg Kajakklubs

bådehus ved fjorden fundet et antal døde politiske fanger. Det var blevet oplyst, at flere skibe med fanger fra koncentrationslejrene Neuengamme og Stutthof var ankommet til Flensborg i begyndelsen af maj 1945. Siden da har man flere gange prøvet på at finde ud af, hvem der havde dræbt fangerne, og hvordan de var blevet dræbt – tre uger efter kapitulationen. Landsformanden bekræftede, at man fortsat ville arbejde med sagen.

Mødedeltagerne var i øvrigt enig om at holde kommunister uden for organisationen. Den der ikke kunne godkende de demokratiske principper, måtte anmelde sine godtgørelseskrav hinsides muren. Schwarz fremhævede afsluttende, oplyser Flensborg Avis, at der aldrig var blevet ført forhandlinger med den sovjetvenlige VVN, og at dette heller ikke ville blive tilfældet, så længe han repræsenterede landsforbundet.

Kammeraternes Hjælpefond

er de raske kammeraters hilsen til de syge

VÆRN OM NATUREN!

P. T. O.

VITFOSS A/S

KORN - FODERSTOFFER

**HAVNEN
GRÅSTEN**

H. N. ANDERSEN

KØBENHAVN

Tage Egegaard

Statsautoriseret ejendomsmægler

Harpevej 1 - Herlev - Tlf. 91 50 88

Spec.: Vaskerier - Renserier - Tobaksforretninger

Villaer

Grunde - Pantebreve - Boligudlejning

Mogens Dambæk

&

A. Wang Jensen

Jomfrustræde 4

Præsto

HOTEL STEVNS

K. THEILMANN MØLLER

Store Heddinge

Med sidste bus ud af Tyskland

I april 1970 kører De hvide Busser igen

AF REDAKTØR JOHANNES RASMUSSEN

Inspireret af, at det nylig var 25-års dagen for, at det danske politi blev taget til fange af tyskerne, har den nu 52-årige taksator Max Taubert, Markvangen, Bredballe, fremdraget minder om den spændende og farlige tid dengang, da han i flere år kørte mad og tøj fra Dansk Røde Kors ud til fanger og nødlidende over det meste af det europæiske kontinent. Også til de danske politibetjente i Neuengamme, Buchenwald og til de mange underlejre.

I det gamle Casino

Taubert, der dengang boede i København, var i militærtiden korporal. Da han tillige var mekaniker og chauffør og ikke bange for at vove pelsen, var han en af den slags, Dansk Røde Kors havde brug for, da man, så snart det var politisk gør ligt – den tyske besættelsesmagt var jo ikke let at forhandle med selv for et neutralt almennyttigt og menneskevenligt foretagende som Røde Kors – fik sat et større hjælpearbejde i

Indkørslen til et kz-lejr-helvede, nemlig til Buchenwald, hvor bl. a. de danske betjente var fanger.

Danske betjente i Buchenwald, fotograferet inde fra en af de danske R. K.-biler. Man ser, at betjentene bl. a. gennem dansk R. K. har fået skihuer.

gang. Han knyttedes til Røde Kors i efteråret 1944.

Man havde dengang kontor og hoveddepot i det gamle Casinos morskabsteater i Amaliegade i København, dvs. i nærheden af Amalienborg.

Her i Casino var det også, at Finlandshjælpen og det dansk-finske hvervekontor tidligere på krigen havde haft til huse. Man klarede sig delvis med frivillig arbejdskraft til det store daglige pakkearbejde, damer f. eks. fra det bedre borgerskab, som her gjorde en indsats.

Man pakkede alt muligt, tøj, mad, medicinalvarer, og f. eks. læs efter læs af rugbrød. Til kørselsafdelingen var knyttet en række fhv. militærpersoner. Således kan nævnes, at generalmajor H. O. Hansen var chef for Krigsfangenhjælpen, og kaptajn Stensbech, som tidligere

WILLY SCHOU

Bygmester

KOLLEMORTEN

Alt murer-, beton- og entreprenørarbejde
udføres

Tilbud gives på forlangende

Hilsen fra

LUNDBÆK LANDBRUGSSKOLE

Lundbæk pr. Nibe

Breining Efterskole

10 MDR.S KURSUS FRA SEPTEMBER

Almene, valgfrie og fritidsfag

Ring eller skriv efter nærmere oplysninger

Tlf. (07) 38 10 21

v/ A. G. NIELSEN

J. V. Thofte

HIRTSHALS

Dansk Jern- & Emailleindustri

Herningvej 102

Silkeborg

Aalholm Slot's godskontor

pr. Nysted

Sådan så den første danske hjælpekonvoj til Ungarn efter krigen ud. Den bestod af 36 biler med tøj og mad m. v. med 72 mands besætning på. Man kørte fra Danmark 19. marts 1946. I forgrunden ses bl. a. nuværende medicinaldirektør Esther Ammundsen, København, Reddtz-Funder, leder af arbejdet og i dag i Biafra, samt taksator Max Taubert, Bredballe, dengang R. K.-chauffør og mekaniker. – Billedet er taget i Budapest.

i 40 år havde virket i Belgisk Congo, var ansat som daglig kørselsleder. Nu er han kustode på Carlsbergmuseet.

Reddtz-Funder, som i tidens løb på så mange felter har gjort et stort arbejde for Røde Kors, og som også i nogle år har været leder af en af militærnægterlejrene herhjemme, og som i dag gør en stor indsats i Biafra, var ligeledes knyttet til arbejdet på en vigtig post. Og man kan nævne den gamle aktive hædersmand fra Fredericia, kaptajn Zeilau, der nu må være omkring de

85. Og kaptajn Ziemsen, København, måske nu død, løjtnant Krieger Thomsen m. fl.

Oprindeligt havde Røde Kors hverken biler eller mandskab, men klarede sig ved at appellere til en række store danske firmaer og organisationer om ikke bare at hjælpe med penge og varer, men også med lastvognstog og mandskab. F. eks. stillede det nordsjællandske elselskab Nesa, Carlsberg Bryggerierne og en række større vognmandsfirmaer materiel og folk til rådighed. Det samme

En R. K. konvoj opmarcheret foran rådhuset i Kolding, hvor man altid overnattede.

gjorde f. eks. fiskeeksportør Sigurd Espersen, Hirtshals, for bare at nævne nogle, som Taubert lige kommer i tanke om.

Tre spændende år

Det var ofte ulideligt spændende, om man selv slap levende fra disse konvojrejser, hvor man måtte have alt med, så man selv kunne reparere. I krigens Tyskland var der ingen reservedele eller hjælp at vente.

Taubert var med til i tre år, 1944–47, at køre hjælp ud til det meste af Europa. Efter at det danske politi var taget 19. september 1944, kørte han med i de konvojer på 4–5–6 lastbiler, som lå på evig fart til de tyske kz-lejre og underlejre med tøj og mad, og som siden – som krigen led på hæld – var med til at bringe danske og andre fanger frelst hjem til Danmark.

Man kom til den store hovedlejr Neuenengamme ved Hamburg, til lejren Buchenwald, til mindre lejre såsom Torgau. Her var nu pensioneret politiassistent Kaj Iversen, Fredericia, som røgturen med til Tyskland, fordi han dengang var udlånt til Aalborg politi, vertrauensmann, dvs. tillidsmand.

Han hjalp Røde Kors med fordelingen af mad og tøj, fordi han nøje, desværre alt for godt kunne man sige, vidste, hvilke kammerater der trængte mest, og hvor de nu var sendt hen i mærkelige ravnekroge og sjældent til det bedre. Man havde også skikasketter og størtrøjer med til nogle af betjentene.

LUNGHOLM GODS

pr. Rødby

JOH. de NEERGAARD

Førslev Gods

KLOSTER MØLLE

Pap- & træmassefabriker

VOER LADEGÅRD

A/S VESTFYNS ELFORSYNING

Østergade 38
Assens

O. C. THAYSEN

Akts.

Revisionsfirma

Borgmester Finksgade 4
Åbenrå

RYØ A/S

Ingeniørfirma

Nytorv 14
Ålborg

JENS ROHDE

Tømrermester

Chr. X's Gade 62
Viby J.

P. PEDER HEDEGAARD A/S

HAVNEN

NR. SUNDBY

AXEL MØLLER

Revisor

Borgergade 20
Silkeborg

SV. O. NYGAARD

VARDE

BY- OG LANDBOSPAREKASSEN

Danmarksgade 64

Frederikshavn

DEN DANSKE LANDMANDBANK

Torvet 18

Esbjerg

EDV. PETERSEN

Kaffe en gros

Stengade 40

Helsingør

J. FØGE JENSEN

Skelbækgade 2

København V

VÆRN OM NATUREN!

E. S. AA.

S. B. V. VAREHUSET

Ryesgade 18

Århus C

SV. NIELSEN

ÅRHUS

STØT KAMMERATERNES

HJÆLPEFOND!

A. H. N.

J. B. KOFOED

RØNNE

**GLOBE BYGGEINDUSTRI
& CEMENTSTØBERI**

SÆBY

Fotograferede i lejrene

Undertiden blev der i lejren fotograferet af Røde Kors-mandskabet, som regel oppe fra skjul af presenninger og kasser på bilerne. Havde Gestapo og SS vidst det, havde helvede været løs for dem, der modigt forevigede den tid, at den aldrig må glemmes.

Vi, der var med Røde Kors, glemmer aldrig alt det, vi så af menneskelig nød og af tysk brutalitet og undertrykkelses-trang. Og naturligvis endnu mindre dem der var fanger i lejren, siger Taubert.

Han nævner, hvordan man – som bil- lederne viser det – som regel gjorde ophold i Kolding, og inden man kørte over grænsen, havde man et fast tilholdssted i Grænseskroen i Krusaa. Syd for grænsen var et af samlingsstederne i Zum Alten Gasthaus i Kiekerstrasse i Stillingen.

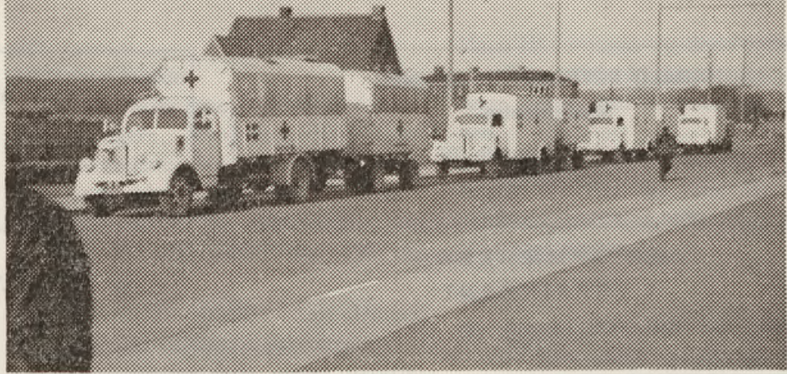
Hentede Ravensbrück-fanger 3. maj

Taubert var chauffør på den sidste danske bil, som hentede fanger hjem fra Tyskland, inden Tyskland kapitulerede.

Undertiden raslede bomberne ned, hvor man færdedes. Alt var i opløsning og sammenbrud, og de før så modige tyskere frygtede Gud og hvermand, ikke mindst Stalins hårde drenge østfra. 3. maj 1945 hentede Taubert i en svensk kirke i Lübeck en række kvindelige kz-fanger af forskellig nationalitet. De havde siddet i den berygtede kz-kvinde-lejr Ravensbrück ikke så langt fra Berlin. Her var italienske, franske, ungarske og czekiske kvinder og af endnu flere nationaliteter.

Blandt de mange ture ud i Europa også i de første efterkrigsår husker Taubert bl. a., hvordan han var med på den første danske hjælpekonvoj til Ungarn. Den bestod af 36 lastbiler med et mandskab på 72 personer. Den blev ledet af Reedtz-Funder og nuværende medicinaldirektør Esther Ammundsen.

Man kørte fra København 19. marts 1946, og her var bunker af mad, tøj og medicin. Jo, det er mange oplevelser om en bevæget tid, Taubert er i stand til at fremdrage. Og han har sine gamle pas med et utal af stempler i opbevaret. Normalt skal et gammelt pas jo afleveres, når man får et nyt. Men han fik af kuriosumets grunde lov af politiet at beholde sine pas, også et af minderne fra dengang.

Dansk Røde Kors-konvoj i Aabenraa på vej mod syd med danske pakker.

Gestapofangerne

Alex Binneballe nyvalgt som formand.

Gestapofangerens Sjællands-afdeling holdt generalforsamling i Admiral Gjeddes Gård mandag den 17. november 1969. Henvend en snes havde givet møde.

Til dirigent valgtes efter afstemning arkitekt Børge Andresen.

Formanden, lektor Jørgen H. Barfod, aflagde beretning. Da afdelingens virksomhed dels var kendt, dels ikke havde været særlig stor i det forløbne år, fortalte han i stedet om arbejdet med at oprette plejehjem for tidligere kz-fanger og modstandsfolk.

Som »Pigtraad«s læsere antagelig erindrer, rejstes sagen for første gang her i bladets spalter af formanden for Landsforeningen af erhvervshæmmede Børge Emil Pedersen, for nogle få år siden.

Barfod fortalte, at udvalget til at arbejde for, at sagen førtes ud i livet, ned-sattes for 1½ år siden.

Aftalerne i Roskilde om Bernadotte-gården er i orden, og grunden til plejehjemmet ejes af Den selvejende institution Bernadottegården.

Men jyderne ville ikke til Roskilde – man ville have eget plejehjem i Jylland, hvorfor der i august holdtes et møde i Esbjerg.

Byrådet her har foræret en grund i Vester Gjæsing til Bernadottegården i Esbjerg; og byggearbejdet ventes påbegyndt i foråret 1971.

I foråret foretog vi en henvendelse gennem Aalborg Stiftstidende for at opnå lignende kontakter som dem i Roskilde og Esbjerg, fortalte Barfod videre. Der kom 14 tilbud fra kommuner, og Hadsund er valgt blandt disse, efter at

grundene er besøgt og vurderet af arkitekt Lembcke, Randers.

Barfod fortalte endvidere om arbejdet med gennem klasselotteriet at skaffe 1½–2 millioner kr., rundturene til lejrene i anledning af 25-året for befrielsen samt festen i Lorry den 3. maj.

Tilbudet om foredrag i skolerne modtages nu ikke med så stor interesse som tidligere.

Erik Beermann forlangte på dette tidspunkt protokollen oplæst fra forrige generalforsamling, så de fremmødte blev erindret om, hvad der foregik for et år siden. Sekretæren, Henry Clausen, foretog derefter protokoloplæsningen. Regnskabet blev aflagt af H. Winter. Både beretning og regnskab blev godkendt.

Til formand nyvalgtes overpolitibetjent Alex Th. Binneballe, der leder Neuengammeforeningens arkiv.

Den afgående formand blev takket og hjerteligt hyldet af Henry Clausen og Erik Beermann.

Under Eventuelt rejste formanden for Landsforeningen, oberstløjtnant Børge Jensen, spørgsmålet om, hvor længe vi skal blive ved med møder og sammenkomsterne, f. eks. den 9. april, 4. maj og juleaften i Ryvangen.

Han ønskede ikke selv på nuværende tidspunkt at tage stilling til sagen.

NEUENGAMME

Neuengammeforeningens kasserer skifter adresse fra 1. dec. Den nye adresse er: E. Jakob Jensen, Fabianhus, 3240 Esrum, tlf. (03) 29 01 49. Giro 7 34 81 uforandret.

Opmærksomheden henledes på, at de udsendte girokort stadig kan benyttes til indbetaling af evt. kontingentrestance, hvis en eller anden skulle have dårlig samvittighed.

HARALD PETERSEN & SØNNER

Murermestre

Emil Møllersgade 79

Horsens

**VÆR OPMÆRKSOM
I TRAFIKKEN!**

S. E. AA.

**VÆRN OM
VOR SKØNNE NATUR!**

K. S. S.

ALFRED KRABBENHØFT A/S

Murermester - Entreprenør

Strandby Kirkevej 303

Esbjerg

K. FRIIS & E. MOLTKE NIELSEN

ÅRHUS

O. G. HØYER A/S

Finlandsgade 8

Århus

LYNGBYGAARD

BOESLUNDE

HASLEV SEMINARIUM

NEDERGAARD FOTO

Vestergade 15

Nykøbing Mors

C. B. BALSNER

Posthustorv 4

Skive

M. GLYTTING & M. BLOKDAL-PEDERSEN

Banegårdsgade 1

Århus

**PAS PÅ DE ÆLDRE
I TRAFIKKEN!**

W. J. H.

**AGA
LYSKOPIERINGSANSTALT**

Dr. Olgasvej 2

København F

K. L. IVERSEN

HORSENS

KJULGAARDENS MINKFARM

HIRTSHALS

VÆRN OM NATUREN!

V. P. T.

PAS PÅ I TRAFIKKEN!

B. T. H.

HÜBBE & THORLACIUS

ODENSE

JUNG's BOGHANDEL

Adelgade 3

Skive

VÆRN OM NATUREN!

V. P. T.

I. JENSEN

SORØ

3/10

NAZI-BILLEDER FORSVANDT FRA NORSK RIGSARKIV

Oslo. Det har vakt betydelig opsigt i Norge, at fotografier af ledende medlemmer af den tyske besættelsesmagt i Norge under sidste verdenskrig er forsvundet fra det norske rigsarkiv.

Blandt andet er også forsvundet et billede af den nazistiske rigskommissær Josef Terboven. Tyveriet blev opdaget den 2. oktober, men hvornår det er sket, vides ikke. Der findes ingen spor efter indbrud, og da arkivet er lukket fra maj til oktober, er det vanskeligt at finde frem til, hvornår tyveriet er sket.

16/10

CITRONEN MINDET

Et af modstandsbevægelsernes store navne, Citronen, Jørgen Haagen Schmidt, blev i går mindet på 25 års dagen for sin død. Haagen Schmidt blev dræbt i villaen på Jægersborg Allé 184 efter en lang og voldsom ildkamp med tyske styrker. Fem af hans gamle kammerater og hans datter, Anne, samledes i går i Jægersborg Allé, hvor de lagde blomster ved mindestenen. Senere kørte de til Mindelunden og lagde blomster på Citronens grav. Strøm Teisen ejede villaen, hvor Citronen blev skudt i 1944.

18/10

NU MÅ DEN SNART FALDE SAMMEN!

Ladelund. På det sidste kommunerådsmøde fortalte borgmester Andr. Oechsle, at det fortsat ligger tungt med nedrivning af den sidste barak fra den kz-lejr, der ved udgangen af 1944 fandtes i Ladelund.

Den landmand, på hvis grund barakken står, forlanger en erstatning for at lade barakken nedrive. Han benytter den til oplagring af kunstgødning.

Kommunen har indtaget det standpunkt, at det må være amtets eller landets sag at betale denne erstatning. Borgmesteren gjorde det klart, at kommunen nu som før anser barakken som en skamplet, der ubetinget bør fjernes.

I kz-lejren sultedes eller pintes 552 fanger fra en række europæiske lande til døde. Flertallet har fundet deres sidste hvilested på Ladelund kirkegård. Blandt ofrene var 107 drenge og mænd fra den lille hollandske by Putten.

25/10

RYVANGEN PÅ ØSTTYSK FRIMÆRKE

Berlin. Til minde om den antinazistiske modstandskamp i Danmark under sidste verdenskrig har postvæsenet i den tyske demokratiske republik - DDR - udsendt et frimærke på 25 pfennig, der i den kommende uge vil udkomme i et antal af 3,5 millioner eksemplarer. Som motiv har det østtyske postvæsen valgt det i 1950 indviede mindesmærke i Ryvangen ved København.

Østtyskland udsender regelmæssigt særlige frimærker med mindesmærker for modstandskampen i europæiske lande.

5/11

Schlechte husker

Kiel. Afhøringerne i mordsagen mod den tidligere SS-»Hauptscharführer« Heinz Schlechte, der er tiltalt for medvirken ved udryddelsen af 2.550 jøder i den bjelo-russiske by Mogilev fra juni til september 1942, afsluttedes i går ved retten i Kiel.

Trods enkelte huller i erindringen skildrede den tidligere gasvognsfører i en nazi-dødskommando meget detaljeret, hvad der var gået for sig i Mogilev.

Ved natlige gasaktioner blev hver gang 50 jødiske kvinder, mænd og børn kørt fra fangelejren i Mogilev til de i forvejen beredte grave i byens udkant.

Når en af jøderne derefter selv havde forbundet bilens udstødningsrør og vognens luft- og lydtætte indre med en ca. syv meter lang slange, gav Schlechte vogngas, og når den ledsagende SS-officer syv-otte minutter senere lod dørene

Frihedskollegierne til møde i Aabenraa

Aabenraa. På 4. maj-kollegiet i Aabenraa holdtes fredag den 14/11 frihedskollegiernes årlige kollegierådsmøde.

Det var første gang, kollegierådsmødet fandt sted i Aabenraa. Mødet går på omgang mellem de forskellige kollegier, således at formændene og eforene for de ni kollegier får lejlighed til at se de andre kollegier også, ligesom man ved møderne får mulighed for at udveksle erfaringer fra arbejdet i de forskellige byer.

I kollegierådsmødet deltog foruden

26/11

Hess søges nu frigivet

Hitlers stedfortræder indlagt på hospital

Advokaten for den fængslede og nu syge krigsforbryder Rudolf Hess afslørede i dag, at han har gjort nye forsøg på at få Hitlers tidligere stedfortræder løsladt fra Spandaufængslet i Vestberlin.

Sagføreren, dr. Alfred Seidl, oplyste i dag, at han har skrevet til både forbundskansler Willy Brandt og forbundspræsident Gustav Heinemann for at få Hess løsladt, og at de begge har forsik-

åbne, lå de nøgne og døde jøder i vognen. De jødiske hjælpere måtte derefter læsse deres døde lidelsesfæller af vognen.

Gasvognen var i virksomhed gennemsnitligt tre eller fire gange hver nat, og Schlechte mente at have været med i en halv snes nætter.

14/11

Dyr proces skal gøres om i Kiel

Kiel. Den hidtil dyreste og af omfang største retssag, der er gennemført ved nævningetinget i Kiel, skal nu gøres om. Forbundsdomstolen har bestemt, at sagen mod den tidligere SS-»Hauptsturmführer« F.-J. Müller skal til ny behandling, fordi nogle af vidnerne muligvis ikke har været helt fri for skyld, men ikke desto mindre er blevet taget i ed.

Müller blev i marts 1968 efter 11 måneders retsforhandlinger idømt seks gange livsvarigt tugthus for mord på jøder i Rusland under den anden verdenskrig.

formændene og eforene også eforenes koner, der er med i det daglige arbejde på kollegierne, samt Frihedsfondens kollegieudvalg.

Fra Frihedsfonden kom desuden grosserer P. M. Daell samt kontorchef Thor-kild Dige. Det var i øvrigt sidste gang, grosserer Daell kom med, idet han på grund af alder trækker sig tilbage fra arbejdet for kollegierne.

Om aftenen samledes man med bestyrelsen for 4. maj-kollegiet med damer til en middag på kollegiet.

ret ham om, at de vil søge at få den 75-årige fange frigivet.

Rudolf Hess blev i går overført fra Spandaufængslet til et britisk militærhospital i Vestberlin for at blive behandlet for, hvad der blev betegnet som mavesmerter. Det var første gang i 23 år, at Hess har været ude af fænglet, hvor han er den eneste fange.

Seidl oplyste, at den fængslede krigsforbryders hustru, Ilse Hess, og deres søn Wolf var rede til at rejse til Berlin, hvis han ønskede at møde dem. Rudolf Hess har siden dommen i 1946 nægtet at mødes med sin familie i fængslet, fordi han anser forholdene der for ydmygende.

SKANDINAVISK EMBALLAGE

Klampenborgvej 203-205
2930 Klampenborg

ODENSE NY BOGTRYKKERI

Hjallesevej 8
Odense

O. G. CLAUSEN

Stubberupholm
Fårevejle

FREMTIDENS PØLSEVOGNE OG KIOSKER

Esbjerg Kiosk- & Vognfabrik
LAUR. CHRISTIANSEN
Tarpbagevej 45 - 6700 Esbjerg

POUL MADSEN

Bovvej 1-3
Padborg

M. CHRISTOPHERSEN

Isenkræmmer
Jernbaneplassen 15 - Lyngby

MALERNES FAGFORENING

K. H. ANDERSEN

Malmester
Sct. Poulsgade 23 - Århus

APOTEKERGÅRDEN

Gothersgade 35
København K

STEMPEL-COMPAGNIET

Øster Farimagsgade 75-77
København Ø

ASSERBOHUS KOSTSKOLE

LISELEJE PR. FREDERIKSVÆRK

C. SVENDSEN

RINGSTED

ØRUM MASKINFABRIK

ØRUM, SØNDERLYNG

**KAMMERATERNES HJÆLPEFOND
ER RASKE KAMMERATERS HILSEN**

TIL DE SYGE

O. P. K.

STØT

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND!

M. K. F.

L. RASMUSSEN

SORØ

SV. O. NYGAARD

VARDE

STØT

**KAMMERATERNES HJÆLPEFONDS
ARBEJDE!**

AA. C., KØBENHAVN

**PAS PÅ BØRNENE
I TRAFIKKEN!**

O. R. H.

STRØMMENS HANDELSSELSKAB A/S

RANDERS

HOKI A/S	JENS KIRKEGAARD Tømrermester Søgade 9 - Ans	HORSENS KAROSSERIFABRIK
STØT KAMPEN MOD KRÆFTEN P. R. R.	H. K. Holstebro	CONTINENTAL VIN-IMPORT Grønnegade 5 Vejle
P. C. TERLING & CO. Fiskerihavnen Esbjerg	DESSERT KONDITORIET Nygaardsvej 9 København Ø	A. K. JENSEN Murermester Aakirkeby
BOGTRYKKERGAARDEN A/S Kirkegade 11 Struer	MUNCH CHRISTENSENS BOGHANDEL Nørregade 22 - Vejle	ÆRTHØJ JENSEN & MØLHOLM Møbelfabrik Herning
J. RUBY Købmand Holmegade 30 Ulfborg	ERIC OLSEN & CO. Speditører Østergade 14 - Randers	I. C. ESPERSEN & SØN Læderhandel Bredgade 2 - Aalborg
JYDSK TRÆ- & FINERHANDEL A/S AARHUS	THE BORDEN COMPANY A/S ESBJERG	HANS OUTZEN'S MØBELFABRIK TØNDER
POUL RASMUSSEN Købmand Adelgade 62 Ebeltoft	JOHS. M. PEDERSEN Købmand Aabenraa	K. G. THOMSEN HILLERØD
DANSK HANDELSBLAD Aabyhøj	TØNDER BEGRAVELSES- FORRETNING Tønder	STØT RED BARNET! H. F. S.
D. A. S. F. Skagen	LUNO MØBLER Volden 6 Aarhus	BESØG »HEIDELBERG« Studiestræde 31 København K
VEJLE MARGARINEFABRIK A/S	I. I. IVERSEN'S Manufakturhandel Nørregade 12 Køge	AAGE ØRUM Ingeniør Holstebro
KR. DREYER Ingeniørfirma Dr. Olgasvej 21, F	GRAABRØDRE FARVEHANDEL ODENSE	RINGKØBING AUTOMOBILFORRETNING Herningvej 46 - Ringkøbing
VÆRN OM NATUREN ! E. A. F.	TOMMERUP'S BOGTRYKKERI STEGE	STANGEBYE & HANSEN Hammerensgade 3 København K
VÆRN OM NATUREN ! A. C. L. Ø.	DANSK ARBEJDSMANDS- FORBUND Silkeborg	NIELS DØSSING Tømrer- & Snedkerforretning Hem pr. Skive
ERIK TERP Bjerggade 18 Køge	RIBE LYSTRYK Giørtzvej 4 Ribe	HANS KOFOED Murermester Egelund, Rø - Gudhjem
A/S SAVMØLLEN - ULLERSLEV Ullerslev	A/S VARDE REVISIONS- & REGNSKABSKONTOR	NIELS CHRISTOPHERSEN Kolonial Torvet - Rødning
E. KRONSTEN Murermester Gevninge pr. Roskilde	STØT RED BARNET! E. M. P. S.	WILSON & CO. - REJSEBUREAU Bredgade 28 København K
A. E. LAURITSEN Urmager Skolegade 3 - Ans	CARL RASMUSSEN A/S Kordilgade 16 Kalundborg	C. SØRENSEN Tømrermester Bælum

STØT RED BARNET! T. A. T.	J. HOLMSTRUP Tandteknik Torvet 1 - Lemvig	BP SERVICE Frøerlund - Øster Hurup Vask - Smøring - Olie
STØT DANSK RØDE KORS! T. E. AA.	SV. AA. AAKJÆR RØDDING	MORSØ ANDELSSLAGTERI
STEFFEN MØLLGAARD RUDS-VEDBY	A. E. LAURITSEN Urmager Skolegade 3 - Ans	NYKØBING S. TRÆLAST- HANDEL I/S
ANDR. IPSEN Autolakereri Aakirkeby	Besøg BECH'S HOTEL TARM	AGRICOL A/S ESBJERG
A. BENTZEN Advokat Torvet - Sæby	J. H. MØLLER AARHUS	JOHS. CHRISTENSEN Støbegods St. Voldgade 6 - Randers
AA. E. NIELSEN KØBENHAVN	I. H. OLSEN Tandteknik Algade 34 - Vordingborg	HOLGER NICOLAISEN A/S MARIBO
CHR. RABECH & SØN Smedemestre Brande	J. FOLDAGER LARSEN Manufaktur Møllergade 1 - Svendborg	BENT POULSEN Klosterplads 8 Svendborg
VÆRN OM NATUREN! V. M. H.	Høj Petersen & Arne Jensen A/S Bogtrykkeri Struensegade 7-9 - København N	J E S H
C. OLESEN SKOVGAARD - VODSKOV	P. MØRCH Wichmandsgade 10 Odense	MARSTAL TRÆLASTFORRETNING A/S
AUG. JENSEN Tømremester Nimtofte	POUL HENRIKSEN Manufaktur Hjørnet - Vejle	MØBELPOLSTRER H. BIRK Grønnegade 48 8000 Århus
J. NØRGAARD CHRISTENSEN Bagermester Nors pr. Thisted	VÆRN OM NATUREN! H. C. J. L.	O. KRUMMELBEIN Svanegade 12 Thyborøn
HUMLEBÆK ISENKRAM Ny Strandvej 46 Humlebæk	JOHS. BAK Radioforhandler Fausing pr. Allingaabro	FREDERIKSBERG PAKKASSE- FABRIK HVIDOVRE
Frederiksberg Karosserifabrik Opretning af autoskader og andet karosseriarbejde udføres P. Andersensvej 17 København F	SAGFØRER-AUKTIONERNE I ÅRHUS	TH. FRYDENDAHL PEDERSEN Købmand Hvide Sande
LYNGBY FRØHANDEL Jernbanevej 2 Lyngby	D. T. POULSENS PLANTESKOLE Kelleris pr. Kvistgård	SCANDINAVIAN PHOENIX A/S
IVAR K. SMELNECKE Ingeniørfirma Badstuestræde 17 - København K	JYDSK RULLEGARDINFABRIK A/S VEJLE	BRYGGERIARBEJDERNES FAGFORENING
FARSØ & OMEGNS SPAREKASSE	NORDBORG SPAREKASSE	Børst tænder 2 gange om dagen! J. S. B.
KAI SONNE Aut. EL-installatør Gudhjem	H. A. ZOBBE Autoforretning Gørlev	K. HAGENS FJEDERFABRIK A/S Dr. Olgasvej 23

<p>Skotøjsforretningen R. RASMUSSEN Østergade 18 - Hammel</p>	<p>EMIL LAMPS LINIERANSTALT Svanemosevej 9 København V</p>	<p>P. F. CLEEMANN Skibsmægler Åbenrå</p>
<p>GENTOFTE POLITIFORENING</p>	<p>MORSØ FARVEMØLLE Algade 3 Nykøbing Mors</p>	<p>POUL PEDERSEN Skotøj Bredgade - Kolind</p>
<p>GYLDEN HOUMANN Papirhandel Algade 10 - Nykøbing Mors</p>	<p>HUGO HOLMSTOEL & CO. I/S Nylandsvej 10 Skjern</p>	<p>A. A. MADSEN KØGE</p>
<p>BENT POULSEN Klosterplads 8 Svendborg</p>	<p>J. L. BECH & CO. Torvet 20 Horsens</p>	<p>VEJLØ's BOGTRYKKERI Kordilsgade 38 Kalundborg</p>
<p>FAXE BIO FAXE</p>	<p>VEJLE - Kald på (05) *82 83 00 - Det er T. BØRSTING Ejendomsmægleren med det gode klientel</p>	<p>P. T. LARSEN Installatør Slotsgade 45 - Hillerød</p>
<p>P. HOVE THISTED</p>	<p>RØNDE KURSUS RØNDE</p>	<p>OBEL ULFBORG</p>
<p>HARALD NØRLEM Sct. Anne Plads 2 Odense</p>	<p>L. DAMGAARD NIELSEN A/S Konfektionsfabrik Nygade 1 - Silkeborg</p>	<p>GURRE KØBMANDSHANDEL</p>
<p>HANS FROST Tømrermester Ormstoft pr. Sønderborg</p>	<p>SPAREKASSEN FOR HIRTSHALS & OMEGN</p>	<p>M. THOMSEN STØTT & SØN Kong Christians Allé 6 Aalborg</p>
<p>HELGE JENSEN Murermester Strandvej 297 - Charlottenlund</p>	<p>S. MØLLGAARD RUDS-VEDBY</p>	<p>TEKSTILARBEJDERNES FAGFORENING IKAST</p>
<p>WILLY TENGSTEDT's Bogtrykkeri Skt. Clementsgade 3 Aalborg</p>	<p>JACOB H. THIMSEN Slagtermester Valdemarsgade 1 - Padborg</p>	<p>NIELS OLSEN SORØ</p>
<p>CENTRUM HERREEKVIPERING Himmerlandsgade 93 Års</p>	<p>VÆRN OM NATUREN! K. L., Hobro</p>	<p>» STRØM « Installationsforretning St. Heddinge</p>
<p>Høj Petersen & Arne Jensen A/S Bogtrykkeri Struensegade 7-9 - København N</p>	<p>IB SØRENSEN Malermester Koføed Anchersvej 4 - Espergærde</p>	<p>SMEDE- & MASKINARBEJDERNES FAGFORENING SILKEBORG</p>
<p>PEDER POULSEN Malermester Svendbjergvej 3 - Hvidovre</p>	<p>I. CANTOR A/S Nørre Voldgade 82 København K</p>	<p>CHR. FABER A/S Rullegardinfabrik Rosenkrantzgade 23 - Århus</p>
<p>VÆRN OM NATUREN! A. E. V.</p>	<p>J. JUNGET A/S Mindegade 17 Herning</p>	<p>CARL NIELSEN's BOGHANDEL Hjort Lorentzensvej 1 Haderslev</p>
<p>P. RASMUSSEN VEJLE</p>	<p>FRYDENLUND BYGGEFORRETNING Haslevej 5 - Rønne</p>	<p>NORDISK TEGNEMASKINE INDUSTRI Tempovej 15 - Ballerup</p>
<p>VALD. RASMUSSEN Smedemester Hornslet</p>	<p>LINDHOLST & CO. Åbogade 40 Århus</p>	<p>DANSK HYDRAULIK INDUSTRI A/S Strandhuse - Juelsminde</p>
<p>AUG. JENSEN Tømrermester Nimtofte</p>	<p>ALFRED NEJSUM Aut. VW-forhandler Østergade 40 - Øster Vrå</p>	<p>A/S RANDERS ASFALT- & TJÆREFABRIK Hvidemøllevej 7 - Randers</p>

CARL C. BIEHL Bogtrykkeri Slotsgade 15 - Gråsten	GØRLEV MATERIALHANDEL GØRLEV	LUDVIG HERTZ Manufaktur Nygade 4 - Ringkøbing
CHR. RABECH & SØN Smedemestre Storegade 33 - Brande	H. THAARUP - MALERFIRMA Lille Fredensvej 7 2920 Charlottenlund	C. PEDERSEN KØBENHAVN
C. SØRENSEN Tømremester Bærum Hilsen fra KØGE KOMMUNE	KAJ LYNHØJ - Smedemester Vand - Varme - Sanitet Toldbodgade 11 - Fakse Ladeplads	VÆRN OM NATUREN! V. A., Sæby
LUND & ERICHSEN ELEKTROINSTALLATION - AKTIESELSKAB BREDGADE 49 • HERNING • TELF. (07) 126311	V. ANDERSEN Tømremester Nørre Snede	D. T. POULSEN'S PLANTESKOLE Kelleris pr. Kvistgård
SOPHUS E. JOHNSEN & CO. Skibshandel Havnegade 32 - Århus	HERMANN KRISTENSEN Købmand Rakkeby pr. Nykøbing M	RØRBÆK SKO Søndergade 64 Frederikshavn
MIDTJYDSK BRØDFABRIK Silkeborgvej 2 Herning	HVIDBJERG FODERSTOF	J. HENRIKSEN Købmand Stoholm
DEN DANSKE LANDMANDSBANK Gøthersgade 18 Fredericia	BP SERVICE Vask - Olieskift - Autoreparation Øster Hurup	HJ. TH. JENSEN MIDDELFART
WALTRICH A/S Abildager 19-21 Glostrup	PAUL FREDERIKSEN Tømrer- & snedkermester Lærkevej - Fakse Ladeplads	GLADSAXE POLITIFORENING
SCHAUMANN'S BOGTRYKKERI Smedegade 62 Horsens	ØSTHIMMERLANDS UNGDOMSSKOLE BÆLUM	J. H. MØLLER ÅRHUS
» CHIC « Vaskeri Storegade 86 - Stege	HANS KOFOED Murermester Egelund, Rø - Gudhjem	UDBYE'S BOGTRYKKERI A/S VEJLE
PETER E. JENSEN Vognmand Algade 23 - Sæby	EDDY JENSEN Manufaktur Vig	ARBEJDERNES FÆLLESBAGERI
VALD. RASMUSSEN Smedemester Terndrupvej 17 - Hornslet	D. WARBERG BRÆDSTRUP	EJLER SCHOU Florvej Frederikshavn
TAGE TRABJERG Tandhjulsfabrik Finlandsgade 31 - Århus	TARM TØMMERHANDEL	UNGE HJEMS HØJSKOLE 8270 Højbjerg - Tlf. (06) 27 17 77 Forstander Hans Munck
LINDE TRYK Vesterbro Torv 1-3 Århus C	GREGERS PETERSEN A/S Trælast - Bygningsartikler Århus	SAGFØRER-AUKTIONERNE I ÅRHUS
HAVBO KONSERVESFABRIK FREDERIKSHAVN	ARTHUR DAVIDSEN Radioforhandler Urehøj pr. Vejle	DANSK HANDELSBLAD
BRYGGERIARBEJDERNES FAGFORENING København F	ROWILL FACTORY Fritidsbeklædninger - Strikvarer Vejle	JOHS. BAK Radioforhandler Fausing pr. Allingåbro
	DANSK RULLEGARDIN INDUSTRI	BRÆDSTRUP TRÆLAST- HANDEL A/S

Åge Rosenkjær

Hans minde hædret på 25-års dagen for hans død i Husum-lejren.

Tønder. På 25-års dagen for lektor Åge Rosenkjærs død i tysk koncentrationslejr har bestyrelsen for »Lektor Aage Rosenkjærs Mindelegat« tildelt legatportion til to lærere på Tønder-egnen.

Det er lærer Helge Jensen, Døstrup, og gymnasielærer K. Christensen, Tønder. Beslutningen om fordelingen blev truffet ved en sammenkomst i Tønder, og i begge tilfælde var det først og fremmest for aktivt arbejde blandt de unge, at legaterne blev tildelt.

Rosenkjær fra Tønder og læge Knud Nordentoft fra Varde omkom begge i Husum-lejren, der var en udekommando til Neuengamme.

Lejren kaldtes også Schwesing-lejren, og den lededes af SS-Unter-Scharführer Hans Griem. Han var sjældent ædru,

og han nød altid mishandlinger, især når de var af raffineret art.

Danskerne blev straks sendt til arbejdet med at grave pansergrave. Efter 15. oktober 1944 var der knap 100 danskere i lejren. Hver dag marcherede lejrens mandskab gennem byen Husum ud i marsken, hvor man skulle grave grøfter, 2,20 m dybe, og ofte måtte fangerne stå i vand til knæene.

Da tyskerne frygtede en snarlig invasion fra England, pressede man på for at sætte arbejdstempelet op, så der blev også slidt i det om søndagen.

Man skulle fuldende »Friservolden«, og i dette arbejde pådrog mange fanger sig alvorlige sygdomme på grund af den dårlige påklædning og den elendige ernæring.

Den 18. november 1944 døde lektor Aage Buhl Rosenkjær i en alder af 53 år, og den 1. december 1944 døde Knud Nordentoft. Han blev 48 år. Begges død gjorde et voldsomt indtryk ud over hele Danmark.

pensionister, idet man ønskede, at deres forhold ikke blev forringet ved den om-lægning, der sker i forbindelse med kil-deskatten, idet nedslagsreglerne ophæ-ves, og compensation gives over pen-sionstillægget. Jeg kan blot sige – jeg tror også, jeg har nævnt det, da vi disku-terede hædersgaver, men i hvert fald vil jeg gerne sige det her – at vi fra rege-ringens side er opmærksom på dette og arbejder med at finde en løsning her.

Endelig vil jeg til Socialistisk Folke-partis ordfører blot sige, at man har valgt en vis lønklasse at regulere efter. Det er sådan set ikke i den forbindelse det afgørende; det har været et indpla-ceringsspørgsmål. Men ønsker man yder-ligere oplysninger herom, er jeg natu-riligt villig til at give disse som andre oplysninger i udvalget, og jeg håber på en hurtig udvalgsbehandling af begge lovforslagene.

Lovforslaget overgik derefter til ud-valgsbehandling.

F-k.

Enigt folketing

Loven om erstatning til besættelsesti-dens ofre foreslås forbedret, og alle partiers ordførere var positivt indstillet ved debatten i folketinget.

Som tidligere antydet i »Pigtraad« vil der meget snart ske en forbedring af de vilkår, under hvilke de erhvervshæm-mede fra frihedskampen lever.

Onsdag den 12. november var der så-ledes første behandling af forslaget om visse ændringer i loven om erstatninger til besættelsestidens ofre.

Fra Socialdemokratiet anbefalede Gorrson, Sønderjylland. Han sagde bl. a.: Hovedvægten må naturligvis lægges på en forsikring fra ministeren om, at de berørte personers økonomiske forhold ikke forringes. Adam Møller (K) anbe-falede. Han oplyste bl. a., at de forbed-ringer, der foreslås, vil beløbe sig til 400.000 kr. årligt, hvortil kommer 125.000 kr. som følge af, at ydelserne til søkrigsforsikringen reguleres efter de samme satser.

Per Federspiel (V) gjorde opmærksom på, at loven er en ramme, og at det er vigtigt, hvordan rammen fyldes ud. Han

ville i udvalg se på mulighederne af at forbedre i de tilfælde, hvor beregningen af erstatninger blev foretaget ud fra laveste sats. Jens Peter Jensen, Ager-skov (R) gjorde opmærksom på, at de foreslåede forhøjelser var på 2 procent.

Foruden de nævnte anbefalede også Hanne Reintoft og Kurt Brauer, hvor-efter socialminister Nathalie Lind af-sluttede debatten. Ministeren sagde:

– Jeg vil takke ordførerne for den stort set velvillige modtagelse af lov-forslaget.

Jeg skal ikke gå ind på de forskellige enkeltheder, der er trukket frem, men et spørgsmål fra fru Hanne Reintoft har måske en vis almindelig interesse, nemlig om spredningen af disse erstat-ninger, hvordan erstatningsmodtagerne fordeler sig efter årsløn. Det ligger så-dan, at ca. 20 pct. får maksimum; det er et beløb på 8.000 kr., som vi skal gange med 5, og det vil altså sige 40.000 kr. Ca. 14 pct. er på minimum, hvor be-løbet er 4.000 kr. ganget med 5, altså 20.000 kr., medens de resterende 66 pct. fordeler sig nogenlunde jævnt mellem maksimum og minimum.

Et andet spørgsmål, der blev rejst, angik de modtagere, som er invalide-

Bøger

TYSKLANDS FREMTID?

Lord Russell of Liverpool: Ven-der Hagekorset tilbage? – En kri-tisk vurdering af Vesttysklands politiske kurs i dag, af forfatteren til »Hagekorsets svøbe«. – Over-sat af Michael Tejn. 193 s.

Schönbergs »Kulturelfanter«.

Forfatteren blev i 1945 knyttet til den britiske øverstkommanderende som juri-disk rådgiver, indtil han ved at udgive »Hagekorsets svøbe« ikke så godt kunne fortsætte i dette arbejde i Tyskland. I denne bog fortsætter han med sine ana-lyser af den tyske historie, ført op til vore dage.

Han tager den nynationalistiske bevæ-gelse, der arbejder under navn af »Nati-onaldemokratische Partei Deutsch-lands« under behandling, og han sup-plerer dette med en præsentation af en del andre mindre lignende foretagen-der. Det er alt sammen vidnesbyrd om, hvor dybt den nazistiske tankegang var rodfæstet i det tyske folk.

Bogen udkommer på en måde et år for sent på dansk, idet den indeholder spådom om netop det rigsdagsvalg, der fandt sted i september måned i år, og en

spådom, som ikke blev opfyldt. Dette valg betegnede slet ikke nogen genoplivelse af den gamle nazistiske trussel mod omverdenen.

Bogen indeholder mange dokumenterede oplysninger, herunder er den væsentligste gengivelsen af NPDs program i dets fulde udstrækning, parallelliseret med det gamle nazistprogram.

Hovedindvendingen mod bogen vil antagelig være, at forfatteren i nogen grad har fået sin frygt for genoplivelsen af Hitler »på hjernen«, som man siger. Man savner en mere saglig vurdering og navnlig i allerhøjeste grad en sammenligning mellem Østtyskland under Ulbricht sammenholdt med det nutidige Vesttyskland, og endvidere nogen mere almen historisk vurdering, f. eks. den politiske udvikling i hele den kommunistiske verden.

Ligeledes er det en mangel, at forfatteren synes ganske blåøjet over for den tyske ungdoms reaktioner, »ungdomsoprøret«, idet han ikke forstår, at det muligvis netop er en trussel, fordi det var fænomener af den art, der skabte baggrund i den almindelige befolkning for Hitlers sejr.

Oplysningerne man får ved læsning af dette lille skrift, er i og for sig rigtige, men forfatterens lidt for snævre horisont svækker i nogen grad indtrykket af dem.

Paul Holt

GOD BESKED OM WARSZAWA-PAGTEN

F. Esmann Jensen: Warszawa-Pagten. Det danske forlag, 130 s., heft. Kr. 24,75.

Som et udmærket å propos til den aktuelle NATO-diskussion er der på Det danske Forlag udsendt en redegørelse for problemerne omkring Warszawa-pagten.

Forfatteren, F. Esmann Jensen, er godt inde i sit emne, hvilket bl. a. viser sig ved de forsigtige slutninger, han drager af de forhold, der undrager sig virkelig kontrol. Man følger derfor med tryghed hans sobre redegørelse, der er affattet i et sprog, som udmærker sig ved klarhed, og som ikke skæmmes af journalist-unoder, når bortses fra enkelte eksempler på brug af fremmedord, der ikke er almindeligt kendt.

Det er vigtigt for forståelsen – så vidt en sådan kan opnås – at der gives en gennemgang af Warszawa-pagten historie. En sådan redegørelse har Esmann Jensen givet os, den er præget af ud-syn, overblik, der fører helt op til vor tid og behandler helt moderne doktriner, f. eks. den brutale lære om den begrænsede suverænitæt.

I nogen grad savner man en virkelig vurdering af strategiske og militærpolitiske forhold og muligheder, herunder en vurdering af den potentielle slagkraft på forskellige fronter. Men det må erindres, at forfatteren lades i stikken under forsøg på at nå frem til et klart overblik. Mod øst udmærker man sig ikke ved åbenhed, så den udenforstående kan drage forholdsvis sikre slutninger.

Bogen kan anbefales til dem, der gør

sig anstrengelser for at få et overblik over den aktuelle sikkerhedspolitik, thi den hviler på udsigt og kritisk sans.

Erik Sonne

De erhvervshæmmede

Socialt udvalg: Formand Alberti Hansen. Næstformand Aksel Andersen. – Arne Snedevig Jensen – Alfred Senn. Ved henvendelser angående sager bedes kontortiden mandag aften kl. 19.00–21.00 benyttet. Tlf. BY 5160, men kun i den anførte tid.

Kontoret er i Admiral Geddes Gård, Store Kamikestræde 10, forhuset, kælderen. I særlige tilfælde kan tlf. 45 02 60 benyttes, tirsdag og torsdag kl. 10.00–12.00.

Krigsinvalidehjemmet Bæreia ved Kongsvinger. Parti fra haven ved indgangen.